

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๓๐๕/๑๕๖๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสนี้ : ส15706
วันที่ 3/137.5
วันที่ 12 มิ.ย. 59
วันที่ 15.55 น.
รับที่ : ส12290/58
วันที่ : 12 มิ.ย. 58 เวลา : 14:21

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

12 มิ.ย.

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

รับ 17354.

เรื่อง เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่นสำหรับโครงการรถไฟชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ - รังสิต ระยะที่ ๒ สหต.รับที่ 137.5
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี วันที่ 15 มิ.ย. 58
อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๘๐๖๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เวลา 08.35 น.

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งการเสนอเรื่องเงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่นสำหรับโครงการรถไฟชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ - รังสิต ระยะที่ ๒ และขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน และขอให้พิจารณาด้วยว่าเรื่องดังกล่าวมีประเด็นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๓ หรือไม่ เพราะเหตุใด ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนความเห็น ดังนี้

๑. ประเด็นด้านสารัตถะและถ้อยคำ

ไม่มีข้อขัดข้องในสารัตถะและถ้อยคำของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกู้เงินจากรัฐบาลญี่ปุ่น สำหรับโครงการรถไฟชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ - รังสิต ระยะที่ ๒ ได้แก่ (๑) ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนว่าด้วยความร่วมมือทางการเงินระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่น (๒) ร่าง Record of Discussion ระบุรายละเอียดของการดำเนินการตามร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ และ (๓) ร่างสัญญาเงินกู้ระหว่างองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency : JICA) กับรัฐบาลไทย หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย รวมทั้งได้จัดเตรียมงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒. ประเด็นมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

๒.๑ ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ และร่าง Record of Discussion

ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ เป็นการจัดทำความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่น ซึ่งกำหนดรายละเอียดและเงื่อนไขของการให้เงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่น กล่าวคือ ขอบเขตของการใช้ยืมเงินดังกล่าว ในโครงการรถไฟชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ - รังสิต ระยะที่ ๒ ตลอดจนพันธกรณีและมาตรการที่ฝ่ายไทย ต้องปฏิบัติตามในการรับเงินกู้ดังกล่าว โดยมีรูปแบบและถ้อยคำที่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ก่อนการลงนาม สำหรับร่าง Record of Discussion นั้น เป็นคำอธิบายความเข้าใจของทั้งสองฝ่ายเพิ่มเติม ในการดำเนินการตามหนังสือแลกเปลี่ยนฯ ดังนั้น จึงต้องพิจารณาประกอบกับร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามด้วย

/ ๒.๒ ร่างสัญญาเงินกู้ ...

๒.๒ ร่างสัญญาเงินกู้

โดยที่ Article IX ของ General Terms and Conditions ของร่างสัญญาเงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่นในโครงการดังกล่าวในระยะที่ ๒ กำหนดให้ร่างสัญญา อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของญี่ปุ่น ดังนั้น เอกสารดังกล่าวจึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

ทั้งนี้ ขอเรียนข้อสังเกตว่า

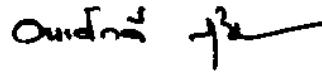
๒.๒.๑ ในการเสนอคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกู้เงินจากรัฐบาลญี่ปุ่นในโครงการดังกล่าวในระยะที่ ๑ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ นั้น กระทรวงการคลังได้เสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกู้เงิน ได้แก่ หนังสือแลกเปลี่ยนและสัญญาเงินกู้ให้รัฐสภาเห็นชอบ เนื่องจากเห็นว่าการจัดทำหนังสือสัญญาเงินกู้จะต้องมีการขอตั้งงบประมาณเพื่อชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยในอนาคต จึงเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลผูกพันต่องบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ อย่างไรก็ตาม มาตรา ๒๓ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มิได้มีข้อบทให้หนังสือสัญญาเช่นว่าต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒.๒.๒ โดยที่ร่างสัญญาเงินกู้เข้าข่ายเป็นสัญญาหรือเอกสารทางกฎหมาย ดังนั้น ส่วนราชการเจ้าของเรื่องอาจพิจารณาส่งให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาก่อนการดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๒๓ ของพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ณรงค์ศักดิ์ ปฎิมาประกร)

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๔

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๔๙๐

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๑๙๓